

મેનેજમેન્ટ ફંડા

એન. રઘુરામન, મેનેજમેન્ટ ગુરુ, raghu@dbccorp.in



જ્ઞાન અને બુદ્ધિમત્તા અલગ-અલગ છે

‘દયા નિકાલો સ્કેચ’. આ સંવાદ ક્યાંક સાંભળ્યો હોય એવું લાગે છે? હા, અનેક લોકોએ ભારતના સૌથી લાંબા સમય સુધી ચાલતા ટીવી શો ‘સીઆઈડી’માં એસીપી પ્રદ્યુમનને સીનિયર ઇન્સ્પેક્ટર દયાને આવું કહેતા સાંભળ્યા હશે. પછી બીજી ફેમમાં કોઈ સ્કેચ બનતો દેખાય છે અને તેની બીજી જ ક્ષણે પ્રદ્યુમન ટીમને કહે છે, ‘તો આ છે!’ પછી ટીમ તરફ ફલીને બોલે છે, ‘આને ઊંચકીને લઈ આવો’. બીજા દ્રશ્યમાં ટીમ વિલનના છેકાણે દેખાય છે. ત્યાં થોડી મારામારી પછી વિલનને પકડીને પ્રદ્યુમનની સામે રજૂ કરી દે છે, વાર્તા પૂરી.

અનેક લોકો એ જાણતા નથી કે જ્યારે કોઈ કહે છે કે, ‘નિકાલો સ્કેચ’ તો સ્કેચરે માત્ર કેનવાસ અને ચારકોલ લઈને કલાકો સુધી બેસવું પડે છે. તે એવા લોકોને મળે છે, જેમનું જીવન લુટારુ, હત્યારા કે દુષ્કર્મીએ પ્રભાવિત કર્યું છે. મોટાભાગના સમયે તેમની પાસે આવનાર પીડિતોએ હુમલાખોરને થોડી ક્ષણ માટે કે આઘાત પહોંચાડતી ક્ષણે જોયો હોય છે, જ્યારે તેને કે કોઈ અન્યને નિશાન બનાવાયું હોય છે. અનેક લોકો કહે છે કે કદાચ તેઓ પોટ્રેટ બનાવવા માટે વધુ માહિતી આપી શકતા, પરંતુ તેમની સાથે થયેલા અપરાધની પ્રેક્ષિત એવી હોય છે કે તેમને હુમલાખોર બહુ ઓછો યાદ રહે છે. આમ થતાં સ્કેચ બનાવનાર એ સાંભળે છે, જે પીડિત કહેવા માગે છે. પછી તેના મુદ્દાઓને જોડીને હુમલાખોરનું પાત્ર વિચારે છે. તેઓ સવાલ પુછે છે, જેમકે, ‘તેનો ભાવ કે અવાજ કેવો હતો?’ પછી ધીમે-ધીમે શંકાસ્પદ ચહેરો બનાવે છે. અપરાધીના ચહેરાનો ફીચર બનાવવો સરળ હોતું નથી. તે સંકેતો અને નાના-નાના વર્ણનોને સાંભળીને મૂળ ચહેરા જેવો જ લગભગ અસલી ચહેરો બનાવવાનું હુનર છે.

મને આ ત્યારે યાદ આવ્યું જ્યારે ખબર પડી કે મહારાષ્ટ્રનું વાસ્તવિક ક્રિમિલ ઈન્વેસ્ટિગેશન ડિપાર્ટમેન્ટ (સીઆઈડી) પુણેમાં સ્પેશિયલ વિંગના 18 લોકોને ફોરેન્સિક આર્ટિસ્ટ બનાવવાની તાલીમ આપશે. તેમણે તાજેતરમાં જ પુણે યુનિવર્સિટીમાંથી વ્યવસાયિક પ્રમાણપત્ર કોર્સ પુરો કર્યો છે અને આમ કરનારો તે પ્રથમ પોલીસ સ્ટાફ છે. હકીકતમાં આ અત્યંત ભાવુક કામ છે. પીડિતે એ ભયાનક ક્ષણો ફરીથી યાદ કરવા પડે છે, ત્યારે આ આર્ટિસ્ટ પીડિતના જીવનના વિલનનો ચહેરો ઝડપથી ફરીથી બનાવવા માટે જવાબદાર હોય છે, કેમકે શંકાસ્પદ વ્યક્તિ અપરાધનો વિસ્તાર છોડીને ગમે ત્યાં ભાગી જઈ શકે છે.

તાલીમની પાછળનો વિચાર એવો છે કે, દરેક કાઈમ બ્રાન્ચ યુનિટમાં ફોરેન્સિક આર્ટિસ્ટ તાત્કાલિક હાજર હોવા જોઈએ. તેનાથી અપરાધના સ્થળોએ વિશેષજ્ઞોના પહોંચવાની રાહ જોવાનો સમય ઘટી જશે. સ્ટાફને એ સ્થાને જવા, અપરાધિક વિશ્લેષણ કરવા, સડી કે સળગી ગયેલી લાશોનો સ્કેચ બનાવવા, સાક્ષીઓની પુછપરછ કરવા, એનાટોમી, લાઈટ સેક્શન ફોટોગ્રાફી, વીડિયોગ્રાફી અને વિઝ્યુલાઈઝેશનની તાલીમ અપાશે.

પોલીસને અચાનક ફોરેન્સિક આર્ટિસ્ટની આટલી મોટી બેચની કેમ જરૂર પડી? અહીં જ્ઞાન અને બુદ્ધિમત્તામાં અંતર મુખ્ય છે. જ્ઞાન કૌશલ્યો અને માહિતીનું સંકલન છે, જેને વ્યક્તિ અનુભવ દ્વારા મેળવે છે. બુદ્ધિમત્તા, જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરવાની ક્ષમતા છે. તે માત્ર તસવીરો બનાવવાનું કે સુધારવાનું જ કામ કરતા નથી, પરંતુ કેટલીક બાબતોમાં એ નક્કી કરવામાં પણ મદદ કરે છે કે, અપરાધી હવે કેવો દેખાય છે કે અગાઉ કેવો દેખાતો હતો. સાથે જ તેઓ અપરાધનું દ્રશ્ય ફરીથી બનાવીને બતાવી શકે છે કે, ઘટનાસ્થળે ખરેખર શું થયું હશે.

ફંડા એ છે કે, અજાણી વ્યક્તિને જાણવા માટે અને સફળતા મેળવવા માટે જ્ઞાન મેળવવું અને તેનો ઉપયોગ કરવો, બંને જરૂરી છે.

ન લીફ જાયો



રિષદના સંયુક્ત 05 વૃક્ષો વાવ્યા માર તથા ગ્રીન ઝર રહ્યા હતા.

ઓએ



ગિલ્ડશ મીડિયમ 11 વિદ્યાર્થીઓએ ફૂલના પાંદડાનો હતો.

લખાતે ગ્રામાં આવી



લલિત ડૉ. હરિકૃષ્ણ લી રિસેબલ દ્વારા માટે ઓનલાઈન 11 આવ્યું હતું. આ ન જગન્નાથજીની

જે. જે. એજ્યુ. દ્વારા તુલસીના છોડ અપાયા



જે. જે. એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ દ્વારા ઈસનપુર વિસ્તારમાં 201 નંગ તુલસીના છોડનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે ટ્રસ્ટના આગેવાનોએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો.

રાયપુર સત્સંગ મંડળે પુલાવનું વિતરણ કર્યું



રાયપુર ચક્રેશ્વર સત્સંગ મંડળ દ્વારા રથયાત્રાના આગલા દિવસે નિઃશુલ્ક પુલાવનું વિતરણ કરાયું હતું. આ પ્રસંગે સત્સંગ મંડળના સભ્યો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા અને સેવાકાર્યમાં જોડાયા હતા.

રાહી ફાઉન્ડેશને ખીચડીનું વિતરણ કર્યું



રાહી ફાઉન્ડેશન દ્વારા ખોડિયારનગરમાં 600 કરતા વધુ બાળકો અને બહેનોને અન્નપૂર્ણા સહાય યોજના હેઠળ વેજિટેબલ ખીચડી અને છાસનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ફાઉન્ડેશનના જયેશ પરીખ, નિહારિકા પરીખ અને અન્ય કાર્યકર્તાઓ હાજર રહ્યા હતા.

Cityભાસ્કર

મોકલો તમારી એક્ટિવિટી

તમારી સ્કૂલ-કોલેજ, ક્લબ, સંસ્થા, સોસાયટી, ગ્રૂપ, પરિવાર કે અન્ય કોઈપણ સર્કલમાં થતી કોઈપણ પ્રકારની એક્ટિવિટી કે વિશ્વના કોઈપણ ખુણે મેળવેલી સિદ્ધાંતો તસવીર વિગતો તમે સિટી ભાસ્કરને મોકલી પ્રકાશિત કરાવી શકો છો.

WhatsApp No.: 93400 62272
cbamdavad@gmail.com